

Gemeente
Hengelo

Een sociaal Hengelo

Nu en in de toekomst

Nieuwsbrief over het transformatieproces in het sociaal domein voor maatschappelijke organisaties en zakelijke partners

Enmalige uitgave, januari 2023

De komende jaren gaat de gemeente Hengelo het sociaal domein anders organiseren. Enerzijds omdat we de gemeente weer terug in de wijken willen brengen, anderzijds is er ook een financiële noodzaak. De kosten van de voorzieningen en het aantal mensen dat hier gebruik van maakt, nemen namelijk steeds meer toe. Als we niets doen, kan dat betekenen dat we de zorg voor mensen die dat echt nodig hebben straks wellicht niet meer kunnen garanderen. En dat willen we uiteraard voorkomen.

De gemeente wil deze transformatie samen met maatschappelijke organisaties en inwoners vormgeven. In deze nieuwsbrief informeren we u over de veranderingen en het vervolg.

Het Nieuw Hengelo's Model

Er zijn verschillende redenen om het sociaal domein in Hengelo anders in te richten. De belangrijkste: we willen de voorzieningen zoveel mogelijk in de wijken zelf organiseren, waardoor buurtbewoners elkaar weer vaker ontmoeten en minder hoeven te reizen. Zo creëren we een stevige basis, dichtbij huis. De eigen omgeving van bewoners maakt onderdeel uit van die basis: denk aan burens, familie of verenigingen.

Op deze manier spelen we in op het toenemend aantal bewoners dat een beroep doet op ondersteuning, en maken we het Hengelose sociaal domein ook financieel toekomstbestendig. Het uitgangspunt blijft: als inwoners om welke reden dan ook moeite hebben om zelfstandig mee te doen in de maatschappij, dan mogen zij op de overheid rekenen. Of dat nou tijdelijk is, voor altijd, of omdat bewoners ouder worden.

De veranderingen staan niet op zichzelf. Zo past de transformatie van het sociaal domein in het *Beleidsprogramma sociaal 2021 - 2025* dat de gemeenteraad van Hengelo in april 2021 vaststelde.

Vier kenmerken

Het anders inrichten van het sociaal domein noemen we het 'Nieuw Hengelo's Model'. Het vraagt een nieuwe manier van werken, zowel van organisaties als van de gemeente. Dit zijn de belangrijkste vier kenmerken:

1. *Normaliseren*: gewone problemen oplossen in het normale, dagelijkse leven. We zien tegenslag als iets dat erbij hoort. We maken problemen niet te groot door er meteen een etiket op te plakken en we zoeken eerst hulp in onze eigen omgeving.
2. *Preventie*: wat je voorkomt, hoef je achteraf niet te herstellen. Preventie vermindert de behoefte aan zwaardere zorg. Dat scheelt niet alleen in de kosten, maar voor mensen zelf is het voorkomen van problemen natuurlijk ook veel prettiger.
3. *Wijkgerichte aanpak*: de gemeente dichterbij de Hengelopers. We willen meer gebruik maken van wat er in de wijk al is: van scholen en zwembaden tot wijkcentra en huisartsenpraktijken. We organiseren ondersteuning dicht bij huis, in een vertrouwde omgeving en in aansluiting op het gewone leven van de Hengeloër.
4. *Nieuw zakelijk partnerschap*: een kleiner aantal organisaties en een ander contract. Door de financiering op een andere manier te organiseren, geven we deze organisaties meer ruimte om hun eigen keuzes te maken, maar ook meer verantwoordelijkheid. We gaan minder afrekenen op individuele trajecten, maar kijken meer naar het resultaat als geheel.

Een stevige sociale basis

Dit wordt het belangrijkste onderdeel van het Nieuw Hengelo's Model. Hieronder vallen alle aspecten en voorzieningen die bij het dagelijks leven horen. Van school en werk tot wijkverpleging en sportverenigingen. Laagdrempelig, dichtbij en in aansluiting op de behoeften van inwoners. We vragen ook partners en inwoners om hierin zelf initiatief te nemen.

Basisondersteuning

Voor de inwoners voor wie de sociale basis niet voldoende is, organiseert de gemeente basisondersteuning. Deze ondersteuning vindt ook zoveel mogelijk plaats in de wijk. De wijkteams spelen hierbij een belangrijke rol. Inwoners kunnen zich op één plek in de wijk melden, of het nou gaat om vragen over opvoeden, schulden, eenzaamheid of verslaving. Het wijkteam kijkt vervolgens wat er nodig is. Onder de basisondersteuning vallen ook groepsactiviteiten, zoals daginvulling en andere activiteiten waar professionele begeleiding bij aanwezig is. Van inwoners die dit kunnen missen, vraagt de gemeente een financiële bijdrage.

Maatwerkondersteuning

Tot slot is er maatwerkondersteuning mogelijk als andere vormen van ondersteuning (tijdelijk) niet voldoende zijn. U kunt hierbij denken aan specialistische en individuele ondersteuning, zoals huishoudelijke hulp en de jeugdreclassering. Met een stevige sociale basis en de basisondersteuning op orde, verwacht de gemeente dat inwoners minder een beroep hoeven te doen op maatwerkondersteuning. Tussen de sociale basis, de basisondersteuning en de maatwerkondersteuning lopen geen strakke grenzen. Er vindt overal wisselwerking plaats. We doen een tandje erbij als dat nodig is, en we halen dat er weer af zodra dat kan.

Wat is de stand van zaken?

Het college van burgemeester en wethouders heeft het transformatieplan 'Voor een toekomstbestendig sociaal domein voor Hengelo' vastgesteld op 13 september 2022. De gemeenteraad stelde de aanvullende kaders ervan vast op 26 oktober 2022.

Uitvoeringsplan

Inmiddels is het Uitvoeringsplan Sociaal Domein klaar. Het is een levend document, dat tijdens de transformatie steeds wordt aangepast.

Meer informatie

U vindt het Transformatie- en Uitvoeringsplan op www.hengelo.nl/sociaaldomein. U kunt zich op deze pagina inschrijven voor de digitale nieuwsbrief, zodat u op de hoogte blijft van de ontwikkelingen.

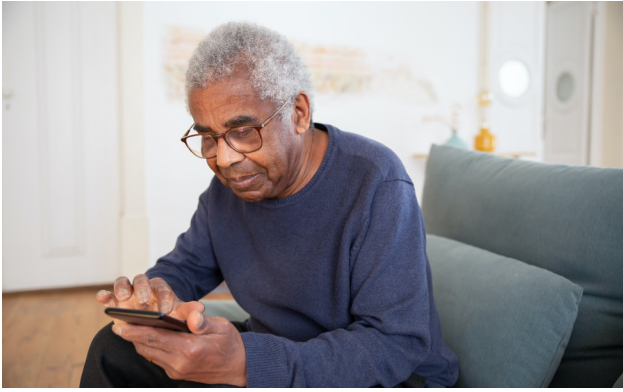
Wat is de planning?

De gemeente werkt met een globale planning, die we in de loop van de tijd telkens aanpassen. Voor 2023 heeft het college van B en W een uitvoeringsagenda vastgesteld met 25 activiteiten. Over een aantal van deze activiteiten vertellen we in deze nieuwsbrief meer.

Contracten Wmo en Jeugdzorg

In januari 2023 is het nieuwe contracteringsproces gestart. Op 1 januari 2025 lopen namelijk de bestaande overeenkomsten voor de Wmo en de Jeugdzorg af. Dat betekent dat er voor een deel van het transformatieproces een duidelijke deadline geldt. In deze nieuwsbrief vindt u voorbeelden van activiteiten die vóór 1 januari 2025 gerealiseerd moeten zijn, activiteiten die daar automatisch op volgen en activiteiten die losstaan van deze planning.

Wat betekent dit voor u?

We begrijpen dat het zowel voor inwoners als voor maatschappelijke organisaties om forse veranderingen gaat. Dat is niet altijd makkelijk. De ondersteuning wordt anders en we zullen vaker een beroep doen op de zelfredzaamheid van inwoners of om een eigen bijdrage vragen. Bovendien gaan we binnen de basis- en de maatwerkondersteuning met een kleiner aantal zakelijke partners verder. De sociale basis versterken we juist. Hoe dat er precies uit gaat zien, weten we nog niet. We willen dit proces zo zorgvuldig mogelijk inrichten, samen met organisaties en inwoners. We nemen hier de tijd voor en het kan ook betekenen dat de huidige situatie en de nieuwe situatie tijdelijk naast elkaar bestaan.

Actielijn 1

Ontwikkelen en versterken voorzieningen in de Sociale Basis

Actielijn 2

Versterken (Basis)ondersteuning

Actielijn 3

Verminderen Maatwerkvoorziening

Actielijn 4

Integrale toegang voor ondersteuning (in de wijken)

Om de fasering te stroomlijnen, zijn er vier actielijnen: de sociale basis, de basisondersteuning, de maatwerkondersteuning en een vierde actielijn: de aanpassingen aan de gemeentelijke organisatie. Daarvan is de tweede actielijn (versterken Basisondersteuning) het meest dwingend; deze lijn moet vóór het aflopen van de bestaande overeenkomsten op 1 januari 2025 klaar zijn.

Actielijn 4: integrale toegang voor ondersteuning (in de wijken)

Dat we ondersteuning meer in de wijken gaan organiseren, heeft ook gevolgen voor de gemeentelijke organisatie. Sommige ambtenaren gaan (deels) in de wijken werken, daar waar onze inwoners zijn. Daarbij kijken we goed naar de samenwerking tussen jeugdhulp, Wmo en werk en inkomen.

Voorbeelden van activiteiten die vóór 1 januari 2025 klaar moeten zijn

Het organiseren van de dagelijkse ondersteuning in de wijken

In het Twents Ondersteuningsmodel werkten we met vier ondersteuningsbehoeften (OB's). We gaan de praktische ondersteuning bij dagelijkse activiteiten vanuit de Wmo (in jargon: de OB1 en OB2 Wmo) verplaatsen naar de wijken. De gemeente is inmiddels met de voorbereiding op het contracteringsproces gestart. Voor de nieuwe basisondersteuning komt er vanaf 2025 één hoofdaanbieder of een klein aantal nauw samenwerkende aanbieders.

Wijkteams jeugd met preventieteam Jeugd, GRIP en EJK

Ook deze activiteit is fundamenteel voor de transformatie van het sociaal domein. Het wijkteam wordt het centrale punt in de wijk: dichtbij inwoners en waar het kan, sluiten we aan op bestaande structuren. Het team bestaat uit gezinswerkers, die naar de hele context van kinderen en gezinnen kijken. Een probleem bestaat immers zelden op zichzelf. In de meeste gevallen zorgt het team voor (praktische) begeleiding, ingebed in het sociale netwerk in de wijk. Individueel maatwerk blijft mogelijk, maar alleen als de situatie daarom vraagt.

Voorbeelden van activiteiten die hiermee verbonden zijn

Versterken sociale basis

Allereerst willen we met onze partners een gezamenlijk beeld creëren van wat we hier precies onder verstaan en inventariseren wat er allemaal al is. De volgende stap is het maken van keuzes: wat willen we versterken, waar willen we mee stoppen, wat mist er nog? We verwachten dat dit een langlopend proces wordt, waarin we ook steeds monitoren en bijsturen. Dit doen we ook om meer inzicht te krijgen in de vraag, het gebruik en het effect van voorzieningen.

We gaan bij de gunning voor de contractering van (regionale) zorgaanbieders rekening houden met hun inbedding in de sociale basis. En tot slot willen we investeren in een netwerksamenwerking met en tussen onze partners. Hoe zorgen we ervoor dat iedereen elkaar goed weet te vinden, dat we van elkaar weten wat we doen en van elkaar kunnen leren?

Zorgloket en Wmo naar de wijk

Het zorgloket wordt een vooruitgeschoven post met vrije inloop, die makkelijk vindbaar moet zijn in de wijk. Zo verlagen we de drempel voor het stellen van (hulp)vragen. De Wmo-consulenten gaan ook vanuit de wijk opereren. Zij krijgen daarbij de rol van begeleider en doorverwijzer en gaan samenwerken met partners uit de basisondersteuning. Zo kan een inwoner beter verwezen worden naar de juiste plek.

Voorbeelden van activiteiten die hun eigen planning kennen

De Geldbalie

De Geldbalie is nieuw en bedoeld voor Hengeloërs die in de financiële problemen (dreigen te) komen. Inwoners kunnen er terecht voor hulp bij hun financiële administratie. Met deze laagdrempelige voorziening in de wijk willen we geldproblemen van inwoners vóór zijn, of voorkomen dat ze groter worden.

Inkoop huishoudelijke ondersteuning

Om de continuïteit van huishoudelijke ondersteuning vanaf 2024 te waarborgen, volgen we een afzonderlijk inkooptraject. Dit regionale traject is inmiddels gestart en kent een strak tijdpad. In de zomer van 2023 is de gunning afgerond en in de tweede helft van 2023 vindt de implementatie plaats. Tijdens het aanbestedingsproces gaat de gemeente in gesprek met (potentiële) aanbieders over nieuwe vormen om de huishoudelijke ondersteuning efficiënter te organiseren.

Een sociaal Hengelo, nu en in de toekomst

Participatie

Elke activiteit heeft een eigen dynamiek en daarbij horende belanghebbenden. Daarom richten we het participatieproces per activiteit in (of per fase, bij grotere en veelomvattende acties). We toetsen allereerst of participatie zinvol is en voor wie: inwoners, verenigingen of zakelijke partners.

Omdat bij elke activiteit een eigen stappenplan hoort, kan het zijn dat verschillende participatieprocessen straks parallel aan elkaar lopen en u bij meerdere activiteiten tegelijk betrokken bent of wilt zijn. Waar mogelijk leggen we de verbinding en tijdens het transformatieproces overleggen we regelmatig met inwoners en partners.

De gemeente Hengelo voert in deze transformatie vooral een regierol en bewaakt het proces. De 'inhoud' laten we zoveel mogelijk aan maatschappelijke organisaties over.

Monitoring en bijsturen

Onder het motto 'samen leren en ontwikkelen' vormt monitoring een belangrijk onderdeel van het transformatieproces. We willen activiteiten niet alleen verantwoorden, maar juist ook ruimte creëren voor bijsturen. Of iets werkt, leren we immers het beste in de praktijk. Dat kan alleen als we de informatievoorziening goed op orde hebben. Cijfers zeggen uiteraard niet alles. Daarom gaan we kijken of we ook gebruik kunnen maken van onderbouwingen en verklaringen in de vorm van ervaringen, casuïstiek en verhalen.

Lessen trekken uit de praktijk kan de gemeente uiteraard niet zonder haar partners. Mensen die dichtbij de dagelijkse praktijk staan, zien vaak het beste of iets wel of niet werkt en hoe het eventueel verbeterd kan worden. We gaan u hier dus bij betrekken en nodigen u de komende tijd van harte uit om uw kennis en ervaring met ons te delen.

Inschrijven voor de online nieuwsbrief

Deze gedrukte nieuwsbrief is een voorlopig eenmalige uitgave. We gaan verder met een online nieuwsbrief. U kunt zich hiervoor inschrijven via het formulier op www.hengelo.nl/sociaaldomein > Blijf op de hoogte.

Gemeente
Hengelo

www.hengelo.nl/sociaaldomein

Colofon

Januari 2023. Uitgave van de gemeente Hengelo. Aan de inhoud van deze nieuwsbrief kunnen geen rechten ontleend worden.